Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széchényi-utcza SIMON-ház Kunz József ur kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK,

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények sde intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési dij:

Öt-hasábospetitsor egyszeri beigtatásáért 5kr
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.

XIII. évfolyam 1886. **Debreczen, Szombat Deczember 4.** **239. szám.**

Az indemnity.

A mi országunk és nemzeti létünk biztonságát illeti, a birodalom kétkormánya, külügyi és közös minisztere, a diplomacziai terén nem csak diadalt aratott, de bravourt csinált, s ezen tény lelkesitő hatásának lehet köszönni, hogy a költségvetés, az általános bizalom frappans jelensége gyanánt oly könnyedén lett elfogadva. A delegácziók megvoltak elégedve kormányaikkal, a király és császár megvolt elégedve a delegácziókkal, hogy ama kormánynok elé, s különösen a mai körülmények közt nagyobb nehézségeket nem gördittettek, s oly vitákat, mely a birodalmi erők egyetértésére nézve, annak rosz szinezetet kölcsönözhettek volna, nem provokáltak. A miért tartózkodtak a hadsereg beesmérésétől, védképességünk fitymálásától, szóval mind azon dolgoktól, melyek befelé rosz vért csinálhattak, ellenségeinknek pedig vérszemet adhattak volna. Ezt köszönte meg a király és császár, még pedig bátran elmondhatjuk, hogy az egész monarchia nevében. Az események élén ma mi állunk, s Európa szeme nagyon ránk van függesztve. Az általános figyelem ezen feszült várakozásai közt nagy érdeme volt a delegácziónak a hazafias tartózkodás és méltán megérdemelte a fejedelem köszönetét. És ha ez a köszönet az ellenzéki sajtónak nem tetszik, ha az ellenzéki sajtó a dolgokat élére állitani, Tiszát és Kálnokyt megbuktatni jobban szerette volna, azt elhisszük, csakhogy ez nem lett volna sem a haza, sem a birodalom érdeke, s ha specziális ellenzéki érdekekért az ország ma már nem lelkesedik, csak a nemzeti józanodásnak és eszélyességnek tudható be. Ezzel szál ma szembe az ellenzéki sajtó, ha sajáérdekeit akarja a nemzet érdekei gyanánt feltolni.

De menjünk tovább! Ma a kormány indemnitől kér, a mi nagyon természetes dolog, mert pénz nélkül kormányozni nem lehet. Nos tehát! kiáltja az ellenzék, itt az idő kitenni magunkért a delegácziót helyett is! Ha a delegácziót a helyzet lekötötte, hát nem köt le minket, ha a delegácziót hazafias szempontok vezették, hát minket meg pártszempontok vezetnek. Ha a delegáczió a monarchia családi életét a szemfüles Európa, irigyeink és ellenségeink előtt s ez utóbbiak örömére nem akarta piaczra vinni és nem akarta hitelünket rontani, hát majd piaczra viszszük mi és majd rontjuk mi, mert tudja meg a delegáczió, ha ő nem akarta megbuktatni Kálnokyt és nem egyedül ama szempontból indult ki, hát mi megakarjuk buktatni Tiszát, mert mi meg egyedül abból a szempontból indulunk ki És mert tőlünk minden más szempont: „Ordits kapu, kiálts város!“

És ha a nemzet ezt a nagy orditozást és kiáltozást, husz év óta, de minden istenadta nap nem hallotta volna, ha a haza husz év óta minden esztendőben, kivéve az ünnep és vasárnapokat, vagy 300-szor, tehát husz év alatt hatezerszer el nem veszett volna a papiroson és az ellenzéki jövendölésben, hát talán adna még rá valamit, ámde egymásutánba való szakadatlan hallása hatezerszer, és pedig az elveszésnek legcsekélyebb tünete nélkül, bizony megingatja a próféta hitelességévé fektetett hitet, bár légyen az a próféta ellenzéki.

Na de hát tanácsolunk mi a mi ellenzékünknek egy igen alapos kiiudulási pontot arra, hogy kormányunkat megbuktassa: mutasson ugyanis egy olyan kormányra, mely kevesebb pénzel gazdálkodik (aránylag) és a kevesebb pénzel mégis képes annyi eredményt felmutatni. Sőt többet mondunk: mutasson egy olyan kormányra, mely (aránylag) ennyi pénzzel ennyit tud felmutatni. Sőt még ennél is többet mondunk: mutasson egy olyan országra (Európában) melynek lakossága kevésbbé van megterhelve és kisebb nehézségekkel küzd a privát megélhetés terén. Amint ezt az ellenzés kimutatta éz bebizonyitja! „Abczug Tiszá Kálmán!“ De ha az ellenzék ezt bebizonyitani nem tudja, akkor egy oly kormánynak kivánja bukását melynél Európában jobb nincs. Igéri pedig a megbuktatandó kormányért kárpótlásul: saját magát. A mely nagy szerénységeért fogadja legnagyobb elismerésünket!

Csakhogy egy a bibi! hol vannak az ellenzéknek ama nagy és kipróbált férfiai, kik egy szebb jövőre kellő garanczia t nyujtanának? Nem bolondok megmondani? Ismerjük már az eféle beszédeket. Dehogy nem mondanák meg, mikor egy ily programm biztosan kormányra vezethetné őket. Es mit nem tennének meg, egy oly kormányra jutásért? csakhogy nincs spirituszok, sem oly mesebeli lidérczünk, mely kitartaná őket pénzzel, hát a tervvel nem mernek előállani. Bizony pedig hálás lenne érte az egész continens, melyen nincs egyetlen ilyen ember, ki a mai viszonyokból egy helyes kivezető utat tudott volna fe találni. Hát csak elő kell vele állni!

Külföld.

Mindegyre megujulnak a hirek Giers állásának megingatásáról. A [illegible] miniszter e hirek [illegible] radt ama bántó [illegible] czár kárhoztatja, [illegible] külpolitikát, nem egyszer [illegible] és megkérdezése nélkül. Némelyek azt is tudni vélik, hogy Giers már beadta volt lemondását, de a czár ól a következő igazi muszka választ kapta állitólag: „Itt nem vagyunk alkotmányos államban. Menni fog akkor, mikor már többé nem lesz szükségem önre.“ Angol források szerint Lobanow herczeg, bécsi orosz követ lesz Giers utóda, ki — mint az orosz aristocratia nagy része — nem hive az orosz panszláv áramlatnak.

Ame hatásról, melyet a német trónbeszéd békés hangja orosz mérvadó körökben tett, irják Pétervárról, hogy egy előkelő orosz politikus azt az észre vételt tette, miszerint „a német trónbeszéd olaj volt a háromcsászárszövetség gépezetére, — mely attól most könnyebben fog mozogni és működni.

Az auguszus 21-iki bolgár államcsinyban részes három katona tiszt, kik Török országban menekültek volt, most visszatértek, önként jelentkeztek a bolgár hatóságoknál és igérték, hogy fontos leleplezéseket fognak tenni.

Hogy Kaulbars bulgáriai ténykedése minő hatást keltett bécsi katonai körökben, meglátszik abbul, hogy egy ottani katonai szaklap felhivja a külügyminisztert, gátolná meg Kaulbarsnak, mint orosz katonai attachénak Bécsbe visszatérését, nehogy surlódások és nemzetközi conflictusok származzanak.

A mingreliai herczegre vonatkozó orosz tervek tekintetében jelenti egy német országi lap, hogy Oroszország a porta által ruméliai fökormányzónak akarja kineveztetni Dadiánt s ez által azon kényszerhelyzetbe akarja hozni n regensséget, hogy ez a mingreliai ellen való ellenszegülése által vagy magára vállalja Bulgária egyesülése késleltetésének odiumát, vagy pedig megválasztja Dadiánt bolgár fejedelemnek is. Erre nézve észrevételünk az, hogy ezen ügy szóba hozatott a magyar delegatióban is, mire a külügyminiszter azt felelte, hogy nem tud róla semmit. Egyébiránt a rumeliai fökormányzó állása ép ugy függ a hatalmak megerősitésétől, mint a bolgár fejedelemé s igy az orosz tacticával nem sokra fognak menni.

[illegible] korekesztése.

[illegible] veszi a „Corre[illegible]“ a következő fejtegetést.

A delegációk befejezték müködésöket. A mily zavaros volt a kilátás megalakulásukhoz, eloszlásuk idejében oly tiszta és barátságos a láthatár. Oktalanság volna eltitkolni, hogy Magyarországban egész külpolitikánkét illetöleg sokféle aggodalom gyült össze. Nem mintha latható ok létezett volna a nyugtalanságra, hanem mivel a közvélemény izgatott volt s egyetlen megbizható támpontja sem volt, hogy itéletet alkothasson. Gróf Kálnoky tényked

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A zöld-király.

Elbeszélés.

Irta: ***VÉRTESI ARNOLD.***

(Folytatás)

III.

Egy pillanatig nem tudott szólni, hanem azután visszatért a vakmerősége.

— Hát aztán?

— Furcsa hogy épen az a kártya hiányzik, a melyikkel ki lett a négy király, — jegyezte meg Andris bátyám.

— Még furcsább, hogy valaki, a ki nemes embernek vallja magát, ilyen kibuvó ajtócskát keres, — szólt Méhes Zsiga, élesen szemébe nézve Bodó Ferencz bátyánknak.

Ezek a Tárnokyék, meg Méhesék nagyon szerették emlegetni mindig a nemességöket, pedig jobb lett volna hallgatni vele, mert ha nagyon kutatjuk, hát én nem tudom, honnan kerül ki az ármálisok.

Meg is mondtam Méhes Zsigának szemébe. Azt is megmondtam. hogy ha el nem hallgat, hát ugy vágom a szeme közé azt a tuczat kártyát, hogy megvakul bele.

Arra rögtön meghunyászkodott. Olyan alázatos, olyan nyájas lett egyszerre. Ő nem akar senkit megbántani, de hát a holtat is hagyjuk békében. Aztán be tudom e bizonyitani, hogy hamisan játszott?

Nem tudtam. Kerestük az asztalon a kártyát, melylyel játszottak; de már akkor kivitték a cselédek. Lehet hogy előbb is hozzá fért valaki, talán maga Méhes Zsiga; a nagy zürzavarban senki se vette észre. Most már kereshettük a hiányzó zöld királyt, sehol sem találtuk.

Méhes Zsiga diadalmas tekintettel emelte föl fejét:

— No hát?

Az öreg Bodó Ferencz elfordult. Láttam, hogy széles vállai remegnek. Lekapta a falról dupla puskáját, kiment az istállóba s agyonlütte legkedvesebb lovát, aztán visszajött s odafordult Méhes Zsigához, a ki remegett, mint a nyárfalevél.

— Most már átvehetsz mindent, az egész házat s a mi benne van.

Méhes Zsiga dadogott valamit, hogy nem sietős, oztán meg nem is igy gondolta ő, megférünk itt mindaketten jó atyafiságban szeretetben.

— Hisz tudja bátyám . . ,

— Persze, hogy tudom, — kaczagott keserüen az öreg; — mondtam már, hogy átvehetsz mindent. — Mindent, a mi a házban van.

Méhes Zsiga szemeit hunyorgatta s dörzsölte a kezeit. Neki tisztességes szándéka van.

— Nagy kegyesség tőled, öcsém. — folytatta keserüen az öreg,

A vendégek látták, hogy zivatar van készülőben s kezdtek elszéledni. Némely része az ebédet sem várta be. A többi megebédelt, aztán fogatott. Alig maradt ott egy két kocsi az udvaron.

Az ott maradtak még a tegnapi mámortól, meg a maitól ködös fejeikkel nem igen tudták, hogy miről van szó, csak annyit láttak, hogy Bodó Ferencz sokat veszthetett a kártyán, Akadt, a ki biztatta, hogy se baj, majd visszanyeri jövő alkalommal. Mindnyájan igérték, hogy rá adják voksaikat, a mátrai járásnak nem lesz más szolgabirája.

— Tegyetek meg inkább koldusbirónak, — mondta rá elkeseredve Bodó Ferencz.

De csak mi ketten én meg Andris bátyám tudtuk, hogy áll voltaképen a dolog.

— Menjünk, vagy maradjunk? — szólt am Andrisnak a mint láttam, hogy a többiek elszéledtek.

Azt határoztuk, hogy maradunk, ámbár az igazat megvallva, Bodó Ferencz bátyánk nem is nagyon marasztgatott. De tán szükség lehet ránk.

— Ebéd után utra készült Stanczi néni is.

— Jaj lelkem, ilyen halottas házban nem maradok tovább. Inkább magammal viszem Juliskát is.

Bodó Ferencz haragosan összehuzta nagy bozontos szemöldökeit.

— A lány nem mehet el hazulról, mikor a kézfogóját tartjuk.

Stanczi néni csak bámult.

— A kézfogóját?

— Azt hát. Méhes Zsiga épen most kérette meg.

Stanczi néni összecsapta a két kezét.

— Most, mikor a bátyja halva fekszik?

— Most persze hogy most; ez épen a legalkalmasabb idő. Nem tudod, hogy örökségbe kapta a mije csak volt Tárnoki Béninek, meg a mim még nekem volt.

— Megbolondultál? — förmedt rá Stanczi néni.

— Bodó Ferencz pedig tompán válaszolta:

— Eljátszottam mindenemet!

Stanczi néni beszélte el nekem később. A szegény asszony ugy meg volt rémulve. hogy a szava elakadt egy darabig.

— Szentséges teremtőm! — kiáltott föl végre — hát ennyire jutottunk?

Lám, lám, mindig mondta ő, hogy annak az istenverte örökös kártyázásnak nem lesz jó vége. Most ihol, mi következett belőle! De Juliskáját azért ő csak nem hagyja olyan semmiházi bitangnak, mint az az alamuszi Méhes Zsiga a ki csak tányérnyaló volt Tárnoky Béninél, olyan inas forma, a ki pipát töltögetett, ide-oda lótott-futott, ha valami kellett.

Nem, nem Juliskát nem fogja ilyen rongyházi megkapni! Még Tárnoky Béni maga sem, ha élne. Nézze mag az ember a vakmerő pugris népségét!

Bodó Ferencz komoran szakitotta félbe Stanczi néni óbégatását.

(Folyt. köv

Szinházunk és a taps.

Nem tudom, hogy a bölcsek között említik-e nevét, de mindenesetre okos ember volt, ki az eszes lények egyik megkülömböztető sarkalatos tulajdonságául az ön uralmat állitá fel. Már pedig a mi szinházi közönségünk egy része vagy nem ismeri ezen erényt vagy nem tudja azt, hogy mennyire zavarólag hat előadás közben felhangzó tapsaival, nem ritkán tombolásával — mert hát vannak olyanok is kik sajnálják tenyerüket — szinészre, a közönségre egyaránt.

Nem akarok itt most szinházunnk egyéb mizeriáiról megemlékezni, a mik az előadás zavarát illetik, mert vannak ilyenek számosan, — elégszer lett az már szellőztetve, megróva is, talán éppen e lap hasábjain is. Dehát vannak emberek, kik azt hiszik, hogy „uri tempó“ a közönség müélvezetét zavarni, hangosan untkozni, ajtókat csapdosni s más efféle feltünési vágyból epedő apró kedvteléseket elkövetni — Egyes kardalnok urak izetlenkedéseire is elégszer lett már az igazgatóság figyelme felhiva, ezeket tehát nem ismétlem.

Most csak a budapesti nemzeti szinháznál uralgó azon szokásra akarom az igazgatóságot figyelmeztetni, a mit bizonyára ő is tud, hogy ott a szereplő szinészek a közönség hivására és tapsaira a jelenetek és elő

sének egyik legjelentékenyebb előnye, hogy t. i. ez államférfi lehetőleg zajtalanul és megragadó eszközök fitogtatása nélkül viszi ügyeit, a jelenesetben hátrányként mutatkozott annyiban, hogy a politikai körök nem voltak eléggé tájékozva és ennek folytán minden pessimistikus képzelődés iránt fogékonyak voltak. Jól lehet a programm melyet a magyar miniszterelnök a képviselőház szeptember 30 diki ülésében kifejtett, minden párt osztatlan tetszésében részesült, mindamellett az ezen programm és a Bulgáriában tényleg fölmerült események közötti összhang nem volt helyreállitható és igy keletkezett a kétely, hogy valljon a Tisza Kálmán által vallott elveknek gróf Kálnoky tényleges politikája megfelel-e?

Gyorsan és alaposan eloszlattatott e hétely, a mint a magyar miniszterelnök egyetértését gr. Kálnoky politikájának nemcsak általános folyamatával, hanem minden részletével is hangsulyozta. Tisza Kálmán tekintélye oly elhatározó, — nemcsak saját párt jának sorában, hanem minden tiltakozas daczára az ellenzék táborában is, — hogy gr. Kálnoky müködésének minden további részletes ismerete nálkül azon meggyőződés uralkodott hogy az a legkielégitőbb czélokhoz vezető legjobb uton halad.

Ezen meggyőződés általánossá lett, s hatályosságában nyert akkor, midőn gr. Kálnoky a magyar delegácziő külügyi albizottságaban exposéját tartá. Ezen minden államférfiui tartózkodás daczára szokatlan instructió, ugy magas államférfiui szemlélet, mint az adott viszonyok gyakorlatias megfontolása által kitünő nyilatkozat teljesen győzött minden tétovázást és a delegácziő szellemét rohammal hóditotta meg. A monarchiának a Balkán államokhoz való helyzetére vonatkozó fejtegetések, továbbá Németországgal fenálló szövetségünk épségét illetőleg az albizottságban tett nyilatkozatok ujból fölébresztették a delegácziókban, ugy mint mindenütt az országban a bizonyosságot, hogy gr. Kálnoky a béke áldásainak, de egyszersmind Ausztria-Magyarország [illegible] hatalmi állása és becsülete követelményeinek is hü őre.

Nagyobbodott e bizonyosság külföldi állam férfiak nyilatkozatai folytán, melyek minden kételyt eloszlattak arra nézve, hogy monarchiánk a Balkánkrizis békés megoldása körüli vezérszerepében a világrész intéző hatalmasságai részéről erélyesen támogattatni fog. Es igy a legkedvezőbb jelek közt távoznak a delegácziók. Már hangsulyozva volt, hogy mily szerencsésen nyilvánult a mindkét delegácziő s ezzel a monarchia összes népei közötti egyetértés. De nem kevésbbé örvendetes az, hogy egyrészt Magyarország vezér-államférfiai és irányadó politikusai, másrészt a külügyminiszter között teljes összhang létezik, a ki tehát czéltudatos és világos politikájának folytatásához szabad kezet és Ausztria-Magyarország minden figyelemre méltó tényezője részéről erélyes támogatást biztositott magának.

Ipolyi Arnold halála.

Nagyvárad decz 3.

Miut futó tüz terjedt el tegnap délutáu a városban a megdöbbentő szomoru hir, hogy Ipolyi Arnold meghalt.

A halál váratlanul, orozva támadta meg az ősz főpapot. Még délelőtt vidor kedélyel tette meg rendes sétáját.

Ezután a papnöveldébe ment, hol élénk figyelemmel hallgatta meg egy papjelölt próba szónoklatát, melyre igen érdekes kritikai megjegyzéseket tett. Fél 12 órakor jött vissza hintóján s ekkor dolgozó szobájába vonult; egy szent könyvet vett elő s abban olvasgatott, hogy karácsonykor tartani szándékolt egyházi beszédre tanulmányokat tegyen. E beszéd tartása kedvencz eszméje volt a bold. főpapnak, melyről nem lehetett lebeszélni.

Mikor egy órakor az inas bement a püspökhöz, hogy ebédre hivja ő, rémülettel látta, hogy ura, Biharmegye megyés püspöke élettelenül hever a földön. Mellette a kezéből kiesett könyv s pápaszeme. Dolog, tanulás közt érte utól a halál a tudós főpapot . . . a szél ütötte meg . . .

A rezidenczia minden zugát egy pillanat alatt befutotta, a hir; megtudták azt a káptalan tagjai s csakhamar az egész város. A mikorára a kanonokok, a káptalan tagjai összegyűltek a halottas szobában, már akkor gyászlobogó lengett a püspöki palota felett, halálát jelentve a nemes szivő főpapnak. —

A haláleset észrevételekor az épen Treleczky kanonoknál volt dr. Grosz orvost rögtön elhivatták, de sajnos, ő sem konstatálhatott egyebet a szomoru ténynél.

Bunyitay Vincze, püspöki levéltárnok rögtön sürgönyöket küldött az ország sok helyére, a rokonokhoz, a halott testvéréhez: Kellerméhez Gyulára, egyházi és politikai hatóságokhoz. Tegnap este már az egész ország tudta Nagyvárad veszteségét.

A délután folyamában a káptalan összes tagjai, továbbá b. Döry főispán, Gyalokai tszéki elnök, dr. Bozóky jogak igazgató és számos előkelő polgár jelent meg a püspöki polotában, mely ime, ujra gyász helyévé lett. Mezey kir. közjegyző is megjelént, hogy a hagyaték állását felvegye.

Püspöki helynököt eddig nem választottak, de hihetőleg ismét Nogáll János felszentelt püspök lesz az.

A székesegyházban délután rövid gyász mise tartatott az elhunyt lelki üdvéért, akinek még annyi időt sem engedett a kérlelhetlen halál, hogy az utolsó szentségeket felvehesse.

A város minden középületén gyászlobogó leng busan, szomoruu.

Nagyváradnak ismét nagy halottja van.

Ipolyi Arnold végrendelete hir szerint a beszterczebányai káptalan levéltárában van s abban nagyszámu adományok foglaltatnak.

A bold. főpap vagyonának legnagyobb részét mükincsekre forditá, melyek értéke, Egger, budapesti antiquárius szerint, ki tegnapelőtt épen itt időzött, 150 ezer forintra tehető.

*

Az orsz. közoktási tanács, nagyérdemü elnökének, Ipolyi Arnoldnak elhunyta alkalmából gyászlapot adott ki, s a nagyváradi káptalansághoz részvénysürgönyt intézett, Fraknói Vilmos tanácstagot pedig felkérte, hogy a gyászszertartáson a közoktatási tanácsot képviselje.

Nagyvárad decz. 3. Az elhunyt püspököt ma boncolták fel Fuchs József dr, kórházi igazgató és Hoványi Ferencz dr. kórházi orvos. A boncolás alkalmával feltünt az elhunyt rendkivüli nagy szive. A szivet Beszterczebányára küldik. A bebalzsamozott holttestet valószinüleg a helybeli székesegyház sirboltjában fogják ő ök nyugalomra helyezni. Hátrahagyott iratai között megtalálták az illető hivatalos közegek, Ipolyi Arnoldnak, még Beszterczebányán kelt végrendeletét mely szerint összes nagyértékü mükincseit az esztergomi érsekségnek hagyományozta egy keresztény muzeum felállitásának alapjául. A végtisztesség napja még nincs megh határozva.

Nagyvárad, decz. 3. Az elhunyt főpap nehány nappal ezelőtt több izben kerestette Beszterczebányán megirt végrendeletének másolatát, de nem akadt reá a rengeteg iromány közt. A végrendelet végrehajtói Czobor és Fraknói lesznek Ez utóbbi az éjjel érkezet Váradra. Ipolyi Arnold tetemeit a székesegyház sirboltjába temetik.

Nagyvárad, decz. 3. Ipolyi Arnold temetését csütörtök délutánre tüzték ki.

Napi hirek.

— **Debreczen város gazdasági és intéző bizottsága** tegnap megkezdette a legeltetési rendszabálytárgyalását és pedig ezuttal még a mult évit, melyet a miniszter már másodszor küldött visza észrevételekkel.

— **A debr. termény és áruraktár** igazgatósága tegnap előtt d. u. tartotta meg első ülését. Mindenek előtt megalakult az igazgatóság oly formán, hogy a maga kebeléből elnökké megválasztotta Simonff Imre k. tan. polgármestert, elnöki helyettesévé Berger Henriket, ügyvezetőnek Schmidt Agostont, ki e hivatalt elfogadta. A közgyülés folyamán elhatároztatott, hogy a részvénytársaság megalakulására vonatkozó hivatalos iratok a törvény értelmében a törvényszékhez benyujtassanak, — s hogy a részvényekre való befizetések határidejeül a következő napok kitüzetnek: u. m. decz. 15-ig részvényenkint 30 frt. 1887 jan. 15-ig ismét 30 frt, végre febr. 15-ig az utolsó 30 frt részlet. — Utasittatott a megválasztott ügyvezető, hogy a már is munka alatt levő czukorgyári épületek átalakitási terveket végleg mielőbb elkészitesse s az ahoz szükséges anyagoknak minél jutányosabb beszerzésére szükséges lépéseket megtegye. A mennyiben a közraktárnál rendszeresitendő hivatalok sokakat érdekelnek, megirhatjuk, hogy azok egyelőre nem töltetnek be, s csak későbbi igazgatósági ülések tárgyát fogja képezni.

— **A főiskola köréből.** Megjelent a debr. „Hittanszaki önképző társulat“ által kiadott „Közlöny“ 2-ik (deczemberi) száma Olyan tartalommal, mely szépen igazolja a hittanszaki önképző társulat tagjainak komoly munkásságát. Elül van benne Balogh Ferencz hittanár megnyitó beszédének folytatása „Az unitárizmus eredete és ujjá születése Angliában és Amerikában.“ Sass Béla „A hitforgalom Pál négy nagy tan- és vitalevelében“ czimmel értekezik Csapó Péter folytatja elmélkedését a „Vallásos eszmékről a népköltészetben“ Illyés Endre Berlinből küld tartalmas levelet. Közölve van továbbá azon zengzetes nyelvezü üdvözlő irat is melyet a társulat K. Tóth Mihálynak nyujtott át 50 éves jubileuma alkalmával s a nagytiszteletü urnak erre küldött levele. A lapot „Vegyes közlemények (oratóriumi szemle) zárják be.

— **Csokonai ünnepély a főiskolában.** A magyar irodalmi önképző-társulat által a főiskolai ének és zenekar közremüködése mellett f. évi deczember 5-én d. u. pontban 5 órakor a főiskolai énekteremben tartandó Csokonai ünnepély müsorozata: 1. szakasz, 1. Bianka és Fernando.' Nyitány Bellinitől: előadja a főiskolai zenekar. 2. Emlékbeszéd. Géresi Kálmán felügyelő tanár urtól; ugyan ő által a Ssikszay Dániel-pályázat eredményének kihirdetése. 3. A reményhez. Előadja a főiskolai énekkar 4. „Csokonai emlékezete“ Irta Csapó Péter 4. th, sz valja: Vékony Sándor 3 th. 5. A tihanyi echóhoz Előadja a főiskolai énekkar. 6. „Az én Pista barátom materialismusa.“ Humoreszk Irta Patay Sándor 1. th. felolvassa, Szabó Imre 2 th. II. szakasz 1. „Érted, ért d,“ Népdalegyveleg. Mácsay Sándortól. Előja a főiskolai énekkar. 2. Komoly szavalat. Asztalos László 8. o. tanulótól. 3. A csikóbőrös kuczahoz. Előadja a főiskolai énekkar. 4. Vig szavalat. Biró Lajos 1. jh.-tól. 5 Csárdások Mácsay Sándortól. — Előadja a főiskolai zenekar, 6. „Ej őseink hazája,“ Schumantól, Előadja a főisk. énekkar. A terem csak 3/4 órakor nyittatik ki. Ez ünnepélyre a város müvelt közönségét tisztelettel meghivja a választmány.

— **Nevelésügyben** a debreczeni ev. ref. egyház tanács szakbizottsága f. hó 7-dik d. u. 3 órakor ülést tart. Tárgy: árvatartó pénztár. A tagok pontos megjelenése kéretik.

— **A debr. ev. ref. egyháztanács** közgyülést tart holnap, vasárnap d. e. 10 órakor a szokott helyen. Tárgyak: domesztika, a tisztviselői s tanitói fizetések javitása, tanitói nyugdijügy; a uj templomba harangok öntetése s folyó ügyek.

— **A Fröbel gyermekkert egylet** intéztébe — mint halljuk — a szülék igen szép számmal adták fel gyermekeiket a két hónapi szünet, után melyet a himlő járvány tett volt szükségessé. Az ügyes nevelőnővel ellátott gyermekkertet melegen ajánljuk a szülők figyelmébe, kiknek a nyáron a Fröbel majális alkalmával is igen bő alkalmok volt meggyőződni ez intézetben szokásos módszer czélszerüségéről.

— **Lelkes honleányok.** Az erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesület filléres gyüjtése napról-napra nagyobb arányokat ölt a királyhágóntuli megyékben. Látszik a mozgalmon, hogy az egyesület derék vezérférfiai a sötétben tapogatóztak, mikor legelső sorban nem a nőket igyekeztek megnyerni. De ma már e mulasztáson segitve van. Az erdélyi részek lelkes hölgyei melegen fölkarolták a közmivelődési egyesület ügyét s minden jel arra mutat, hogy ha alkalmas nők állanak a krajczáros gyüjtés élére az ebből befolyó jövedelem főleg az ezelőttt gyüjtött tőke jövedelmeit. Már lapunkban emlitettük két lelkes magyar hölgy nevét, a kik nagy buzgósággal agitálnak az egyesület érdekében. Most azt olvassuk a kolozsvári lapokban, hogy Bánffy-Hunyadon Agh Vilma, az ügy élére állvan, már is 39 aláirást gyüjtött, kik mindannyian kötelezik magukat a krajczárok megtakaritására. Vajha a királyhágóninneni városokban, Szegeden, Aradon, Debreczenben s minden legkisebb községben u nők körében hasonló mozgalom indulna meg, s országszerte estélyeket, mükedvelői előadásokat és bálokat rendeznének az erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesület javára.

— **Két megrögzött rosz gyermek**, 14-15 évesek, szállittatott innen a belügyminiszter engedélye folytán a kolozsvári állami javitó intézetbe, hogy ott becsületes, jóravaló embert faragjanak belőlök — ha ugyan lehet.

— **A korcsolya egyleti közgyülés!** A korcsolya egylet tagjai tisztelettel ezuton is felkéretnek, hogy folyó hó 5 napján vasárnap d. e. 10 órakor a kir. Törvényszék pertárában megtartandó rendes közgyülésén lehetőleg mindnyájan megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— **Hajdumegye** dec. hó16 án rendkivüli közgyülést tart, me ynek legfontosabb tárgyát a nyugdijintézeti alap megteremtése fogja képezni. Az állandó választmány 2% pótadót hoz javaslatba három évre, ez tekintve hogy a megyei adóalap körülbelül 700,000 forint. 50 ezer forintot tenne ki, mely összeg elegendő alapot képezne.

— **A népkonyha javára** egyre folynak az adakozások. Ujabban adakoztak: Leblovics 50 darab zsemlyét, Scher Jakabné egy zsák babot, Steinfeld Antal 5 forintot, G. ur 5 forintot. N. N. 4 forintot, Nánássy Lászlóné 1 frt. Dr. Scheer Benóné 6 kilgr borsót Stern Győzőné 1 frtot. Az izr. betegsegélyző egylet pénztára javára Herschkovits Henrik 2 forintot adományozott. De a mi népkonyha b vétét nagyban fogja szaporitani, az a mai tánczvigalom lesz, me y iránt páratlanul rilka érdeklődés van a városban.

— **Nyilvánosság** ros ifjuság önképző 28-án rendezett Huber József ur 1 Szedlák József ur kr. Madarász Gézs ur 40 kr, Maróczy N. ur 30 kr, N. N kr, N. N. 20 kr, E 20 kr, Magyar Jár Brack Hugó ur 20 6 frt 70 kr. Fent n. é. közönség fog köszönetünket. —

— **Kamarai** per féle vonós-négy zendő hangverseny leg megállapitva. most közöljük a m négy művész együ előadni; még pedig legretto, andante, Volkmann E. modo, scherzo, and Ezen kivül a m. k tanárai: Hubay magán előadásokk előbbi Svendsen „E csődal“ át, Wieni hegedün — utóbbi cz. saját szerzemé elő. Ezen változato hangverseny ző müv teljes kezességet szerető közönségün élvezetben fog rész már kaphatók ifj. reskedésében körsz kr. bemenet 1 frt

— **A Telegd** sága nagyon sokat nál inkább, mivel kivánalmához képe sok nehez beteg ta gyógyulást, egész vező lévén arra az gyógyulást kereső eliátás minél inká lajdonosa a fürdő lését olyan vendég ki ahhoz minél in kéretnek azok, a k vállalkozni hajlan fürdőtulajdo elentkezzenek.

— **„A magya** jeles közgazdasági Budapesten Mende zetése alatt a Fran jelenik meg, most mába s ez alkalom juk azt birtokosok reskedőknek, részvé dekelteknek, bizto mindenkinek, kit tézmény mélyebben taival és avatott nemü legjobb szak áll és minden szám szükséges tudnival idők multán is has A „Magyar Nemze évre 10 frt félévre dapest Tüköry-palo

— **A nemzet** szerető ifjuságnak gató helye uj tulaj tulajdonos ki elébb volt bérlője ta ni fogja e kávéházat s bellyé tenni, mert kedvében jár a köz pás italokról s kiti pinczéjét.

— **Szerencsé** e. Czabán Dániel álló Bajtor Gergely lovas taligát hajtot futásnak eredt Baj leesett a taligáról szenvedett, hogy a megbalt.

— **A Magya** holnap este a „Bik szik.

Allandó alka pénzfizetés és j u nyitványnyal ellát tudható e lap kiad

— **Helyre ig** ban azt irtuk, hog elöljárósága az adó tartozások behajtás séghez. E hirünket hogy az egyh. elöl lékosok egész névs évtől, tehát 10 év zetett egyház tagok hajtás végett törvé hivatalhoz és nem

— **Rejtélyes** Nagy-Károlyban. A szegény emberekne — 10 és 20 márká tott el 10 és 20 kr darab 10 márkás é aranyat juttatott e ba. A vizsgalat fol egyén termete köze dad, haja gesztenye kis szőke bajuszt nadrag, fakó ócska guba, uj czizma, pa kete, nyütt kalap.

---

adás alatt nem jelennek meg, legyen az akármilyen viharos és zajos. Sén e szokást részemről nagyon pártolom, s megbonositandónak tartom a mi szinházunknál is. Mert szép ez nagyon, ha a közönség tetszésének ad kifejezést a szinházban, de igen sokszor ez által a szinész ambitióját is felkölti, s tehetségét fejleszti, ámbár nem ritkán rosz irányban is, mert a hatás hajhászásra, a külsőségek tulbecsülésére vezeti különösen a fiatal szinészt; de meg van annak a maga ideje a felvonásközök s nem az előadás folyama alatt. Ha egyszer kétszer elragadtatva a közönség, meg is teszi, még elnézhető, de hogyha az rendszeressé válik, mint nállunk történik, az rovására megy az előadás zavartalan élvezhetésének. Ez nagyon rossz szokása közönségünk egy részének s az különösen a nagy drámai előadások alatt ismétlődik többször s épen itt hat zavarólag közönségre és szinészre egyaránt. Epen azért tartom belyén az igazgatóság figyelmét a nemzeti szinháznál előbb emlitett szokásra felhivni, mert ez olyan hiba, melyet csakis egy mód van orvosolni és arról a közönséget leszoktatni. Jelentse ki egyszer s mindenkora a szinház igazgatósága, hogy szinészei az előadás folyama alatt felhangzó tapsokra s kihivásokra nem jelennek meg s ha valami, ugy ez segiteni fog.

Hogy mennyire zavarólag hat az előadó szinészre e taps, azt kiszé gondolkozva mindenki könnyen felfoghatja. Az igazi szinész annyiféle ember, a hány szerepben fellép, a hány szerepet játszik, neki napokig hetekig tartó tanulmányozás után, idő kell, mig teljesen bele éli magát — különösen egy-egy nehezebb — szerepébe, s ha azután a szinpadra lép nemcsak szóval, arczjátékkal, mozdulataival, hanem egész lelkével játszik; nem csak ruhája, nem csak maszkja, de lelke, szenvedélye érzelmei is hangolva, összhangba vannak hozva a szereppel, melyet betölt. Hogy ez igy van, hogy az igazi szinész nemcsak testével, szavaival, hanem egész lelkével, egész lényével játszik, azt legjobban a nagy müvészek s különösen müvésznők életében tapasztalhatjuk, kinek gyakran gyengébb s tuleröltetett idegzetüket napokig beteggé teszi egy-egy nehezebb s komolyabb szerep eljátszása. De képzeljük már most el a szinészt, ki egész lelkével szerepe gondolat körében mozog, ki átváltozva külsőleg, belsőleg, nem az az ember mint közönségesen, ki minden gondolatjával, egész szenvedélyével szerepe magaslatán áll, ki elfeled mindent, mikor a szinpadra lép — a mi szerepe légkörén kivül esik, még azt is, hogy szinész; képzeljük menyire zavarja ezt a taps, habár hizelgés talán hiuságának. Megzavarja hangulatában, játékában, s a büszke hazafiból, a halált megvető hősből szinész lesz, eszébe jut, hogy csak játszik s azt hiszem, nem gondolja senki, hogy oly könnyü lesz neki a kellő hangulat, a belsejében megzavart összhangot ismét megtalálni. A vétkes szerencsétlen asszony például Odettéhen, sir, kaczag fájdalmában visszaemlékezései közben, melyek elébe rajzolják férje és gyermeke oldalánál az irigyelt képet, az eljátszott paradcsomot, megjelennek képzeletében jelenetei a csendes családi boldogságból s összehasonlitva azt jelenjével, majdnem összeroggy az óriási fájdalom sulya alatt. A közönség tapsol, a kétségbe esett, összetört asszonyból, a szerencsétlen anyából szinésznő lesz, hiszen a közönség kiáltja ezt neki onnan a nézőtérről zavaró tapsával. A fájdalomdult, a megtört arcz kiderül, a könnyek mosolylyá változnak s udvarias hajlongással köszöni meg az elismerést. Ki nem látja itt az ellentétet, a zavaró hatást?

De nemcsak a megtapsolt, hanem a többi szereplő szinészt is zavarja e közbe hangzó taps, a folytonosságot, az összhangot rontja s legtöbbször a közvetlenség rovatára megy. A legkomolyabb jeleneteknél komikus s nevetséges helyzeteket teremt, mely aztán szinész és közönség hangulatát egy aránt zavarja. Melyik vidéki szinházi látogató ne emlékeznék ilyféle jelenetekre.

Áttérve a közönségre, én ugy érzem magamat, valahányszor egy ilyen taps a legszebb jelenetek közben felhangzik, mintha valami szép álmamból zavarna fel, vagy ha egy érdekes regény olvasása közben egyszerre a hajam kezdenék ránczigálni. Nekem, s azt hiszem nem tul müértő s kritikus közönség is igy van vele, egy jól előadott dráma egész érdeklődésemet letudja kötni, együtt érzek, együtt nevetek s miért szégyelném bevallani, együtt sirok is a szereplőkkel igen gyakran; s miért igy elfelejtve mindent egész odaadással élvezem az előadás menetét, mennyire kellemetlenül bántólag hat a taps, azt hiszem, nem kell mondanom, mert a szinházunkban ilyenkor fel-felhangzó pisszegés eléggé bizonyitja, hogy nemcsak magam vagyok ily kellemetlenül érintve általa.

Mérséklet a közönség részéről s egy határozat az igazgatóságtól megfogja szüntetni ez éppen nem kellemes állapotot szinházunknál; mely lehetetlenné teszi a mostani kitünő erők mellett a drámai előadások zavartalan élvezetét, zavarja a hangulatot, elvonja a figyelmet; pedig itt is lehet alkalmazni, a mit Eötvös a müvészetről mond: „A müvészet csak a figyelőnek nyitja fel titkát, mert Isten az, s az Isten csak imadójának jelen meg.“

— **Nyilvános köszönet.** A debr. ipa ros ifjuság önképző egylete által f. év nov. 28-án rendezett dalestélyen felülfizettek: Huber József ur 1 frt, Serly Ede ur 1 frt, Szedlák József ur 1 frt, Balla Mihály ur 70 kr. Madarász Géza ur 40 kr, Nagy Sándor ur 40 kr, Maróczy János ur 30 kr. Herczka N. ur 30 kr, N. N. 20 kr, Szabó Pál ur 20 kr, N. N. 20 kr, Bika Sándor ur 20 kr, N. N. 20 kr, Magyar János ur 10 kr, N. N. 20 kr, Brack Hugó ur 20 kr, N. N. 10 kr. összesen 6 frt 70 kr. Fent nevezett urak, valamint a n. é. közönség fogadjak az egylet nevében köszönetünket. — A rendezőség.

— **Kamarai zeneestély.** A Hubay-Popper féle vonós-négyes társulat által rendezendő hangverseny napja e hó 14-re van végleg megállapitva. Igéretünkhöz képest már most közöljük a müvészi estély müsorát. A négy művész együtt két vonós-négyest fog előadni; még pedig: Mozart D. dur (allegretto, andante, menuetto, allegretto) és Volkmann E. moll op. 25. (allegro comodo, scherzo, andantino, finale) quartettjét. Ezen kivül a m. kir. zeneakadémia nagynevü tanárai: Hubay Jenő és Popper Dávid magán előadásokkal is élénkitik a müsort; előbbi Svendsen „Romance"-át, Reber „Bölcsődal"-át, Wieniawski „Valse caprice"-át hegedün — utóbbi „Adagio" és „Elfenreigen" cz. saját szerzeményü müveit gondorkán adja elő. Ezen változatos müsor s méginkább a hangversenyző művészek országos hirü neve teljes kezességet nyujt arra, hogy müszerető közönségünk azon estén kitünő zenei élvezetben fog részesülni. Az estélyre jegyek már kaphatók ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében körszék 2 frtjával. ülőhely 1.50 kr. bemenet 1 frt

— **A Telegdy sóstói fürdö** látogatottsága nagyon sokat emelkedett; és pedig annál inkább, mivel a lakó szobák a vendégek kivánalmához képest rendeztettek be. Igen sok neház beteg talált itt gyors és sikeres gyógyulást, egész Október hó közepéig kedvező lévén arra az időjárás. Hogy tehát a gyógyulást kereső közönség kivánalmainak az ellátás minél inkább megfeleljen, a fürdő tulajdonosa a fürdő telep gondozását és kezelését olyan vendéglősre ohajtaná bizni, — a ki ahhoz minél inkább ért. Ehhez képest felkéretnek azok, a kik a fürdőtelep kezelésére vállalkozni hajlandók, — hogy e végett a fürdőtulajdonosánál minél elébb elentkezzenek.

— **„A magyar Nemzetgazda"** czimü jeles közgazdasági és pénzügyi hetilap, mely Budapesten Mende József V. orsz. képv. vezetése alatt a Franklin-társulat nyomdájában jelenik meg, most lép negyedik évfolyamába s ez alkalomból a legmelegebben ajánljuk azt birtokosoknak, iparosoknak és kereskedőknek, részvénytársulati vállaletoknak érdekeiteknek, biztositott feleknek s általán mindenkinek, kit valamely közgazdasági intézmény mélyebben érint. Tárgyilagos birálataival és avatott értesitéseivel a külföld e nemü legjobb szakközlönyeinek szinvonalán áll és minden száma a szakbavágó adatok és szükséges tudnivalók gazdag tára, melynek idők multán is hasznát veszi az érdeklődő. A „Magyar Nemzetgazda" előfizetési ára egy évre 10 frt félévre 5 frt, kiadóhivatala Budapest Tükör-palota.

— **A nemzeti kávéház** mely a mulatni szerető ifjuságnak egyik legkedveltebb látogató helye uj tulajdonos kezébe ment át. A tulajdonos ki elébb az „Európa" kávéháznak volt bérlője ta ni fogja, hogy mily utakon fogja e kávéházat szivesen örömmel látogatott hellyé tenni, mert előzékeny modoru ember ki kedvében jár a közönségnek s a mellett pompás italokról s kitünő borokkal töltötte meg pinczéjét.

— **Szerencsétlen halál.** Csütörtökön d e. Czabán Dániel pékmester szolgálatában álló Bajtor Gergely János a vasut felé egy lovas taligát hajtott. A ló valamitől megijedt futásnak eredt Bajtor Gergely hátra bukva leesett a taligáról s fején oly sulyos sérülést szenvedett, hogy az nap este a kórházban meghalt.

— A **Magyari Testvérek** zenekara holnap este a „Bika" szálló éttermében játszik.

Állandó alkalmazást nyernek: készpénzfizetés és jutalék mellett jó bizonyitványnyal ellátott ügynökök; a czim megtudható e lap kiadóhivatalában.

— **Helyre igazitás.** Szerdai számunkban azt irtuk, hogy a helybeli ref. egyház elöljárósága az adóhátralékosok névsorát a tartozások behajtása végett áttette a rendőrséghez. E hirünket igazitjuk helyre, hogy az egyh. elöljáróság nem az adóhátralékosok egész névsorát, hanem az 1876-ik évtől, tehát 10 év óta egyházi adót nem fizetett egyház tagok kimutatását tette át behajtás végett törvényszerint a polgármesteri hivatalhoz és nem a városi rendőrséghez.

— **Rejtélyes egyén** járt a napokban Nagy-Károlyban. A vele érintkezésbe jött szegény embereknek — mint a „M. H." irja — 10 és 20 márkás valódi aranyakat árusitott el 10 és 20 krjával. A vizsgálat három darab 10 márkás és egy darab 20 márkás aranyat juttatott eddig a rendőrség birtokába. A vizsgalat folyamatban van. A rejtélyes egyén termete közép, erőteljes, arcza tojásdad, haja gesztenyeszinü, álla borotvált és kis szőke bajuszt visel. Öltözete feketés nadrag, fakó ócska huszárka, kopott fekete guba, uj csizma, patkóvasalással; a fején fekete, nyütt kalap.

— **Melyik országnak van legtöbb aranypénze?** A „Nouvelle Revue"-ben megjelent kimutatás szerint e tekintetben még mindig Francia ország foglalja el az első helyet, a mi egyuttal öröklött és általánosan elterjedt jólétének a jele. A fenti kimutatás szerint Franczia országhan a világ összes aranyának $^1/_4$-e van forgalomban. A világ összes nemes érczeinek értékét 1885-ben 37 milliárdra becsülték, melyből 18 milliárd arany. Ez utóbiból 1885-ben Franczia országban 4500 millió az ezüstből pedig, melynek értékét különféleképen becsülték, legkevesebb 3500 millió volt forgalomban. Még 1848-ban a tőke aranyban 400 millióra, ezüstben pedig 2500 millióra rugott. A nemesérczekben való gazdaságot illetőleg Franczország után közvetlenül az Egyesült-Államok, Anglia és India következnek. Csak ezek után következik Németország 1800 millió aranyával és 1 milliárd ezüstjével. E számok jelentősége növekszik, ha a népesedési fokot és ha azt is tekint tbe veszük, hogy Franczia ország népe csak 38 millióra rug. Ehez járul az, hogy a papirpénz forgalma, visszonyitva az arany és ezüstéhez sokkal élénkebb, sőt az Eszak-Amerika 2700 nemzeti baukja által kibocsátott jegyeknek forgalmát is felülhaladja.

A debreczeni ipar- és kereskedemi bank 1886. november havában.

Bevétel: pénzkészlet október 31-én 31404 frt. 04 kr. Kifizetett váltók után 293919 frt. 08 kr. kifizetett előlegek 5168 forint. kifizetett kamatok 7068 frt. 97. kr. Kamatozó betétek 55478 frt 91 kr. Szelvény eladás — fr. —kr. érczpénz eladás 285 fr. 60 kr, értékp. 9124 frt 75 kr folyó számlára 411480 frt. 22 kr. Előleg bélyegre 12 fr. 50 kr Jutalékra 7 fr. 14 kr. Kötvény — fr. — házjövedelem 1339 frt. 58. kr, üzleti költség — frt —. nyomtatvány 11 frt főösszeg 815299 frt 79 kr.

Kiadás: Uzleti költség 65 frt. 33 kr Leszámitott váltókra 314580 frt. 83 kr, L számitott előlegekre 4750 fr. kamatra 133 frt 72 kr, kam. betét. viszafi, 76753 fr. 39 kr. szelvény vásárlásra 1801 frt 80 kr. érez pénz vásárlás 2276 fr 41 kr. értékpapir vásárlás 1526 30 kr, Előleg bélyegre 10 fr. 60 kr. folyó számlára 372264 frt. 07 kr. üzleti költség — fr. — kr. Tiszti fizetésre 743 fr. 35 kr, Kötv.re 1000 fr. — kr, Osztalékra 48 frt — kr. Pénzköltség 2 frt 75 kr. Házjövedelem 23 fr. 56 kr. Nyomtatványra 62 frt. Pénzkészlet decz. 1-én 39257 frt 68 kr. Főösszeg 815,299 frt. 79 kr.

Lederer Dezső.

A fiatal hegedü művész, mint már irtuk szerdán nagyérdekü hangversenyt tartósunkban. Ez alkalomból érdekesnek tartjuk őt bemutatni. Es pedig tesszük ezt az „Ország Világ" után, melyben a Kaposi Béla tollából tárcza jelent meg róla, midőn a bécsi konczertekben hallata szép játékát.

„Lederer Dezső — irja Kaposi, — neve Budapesten előnyöson ismert név. Mint a zenekedvelők egyletének konczert mestere Lederer ur soká működött hazánk fővárosában, hol ép annyi tisztelőt szerzett magának művészetével, mint személyes szeretetreméltóságával. Végkiképeztetését Bécsben nyerte, hol az utolsó időig Grün zeneakadémiai tanár legtehetségesebb tanitványai közé tartozott.

Szombati hangversenye első önálló fellépése volt, melybe a fiatal művész legjobb erejét fektette. Mély értelemmel választotta meg programjának összes darabjait, melyek kivétel nélkül nemcsak magasfoku ügyességet, hanem behatót tanulmányt is igényelnek Számitva szép közönsége izlésével és igényével, a legnehezebb feladatoknak vetette magát alá, oly feladatoknak, melyeknek kielégitő megoldását csak igazi művészektől várhatjuk. A közönség érezte, tudta ezt és a programm első pontja után (Beethoven egy sonátaja zongorakisérlettel) tartózkodó volt elismerése nyilvánitásában, mintha félne, hogy tapsa még korai. A művész másodszori fellépte azonban már felmelegité hallgatóit, kik ezután már minden tartózkodás nélkül nyilvánitták tetszésüket, mely az elődás utolsó és főpontja után (Sarasate: Zigeunerweisen) véget érni nem akaró tapsviharban és enthusiastikus bravokban nyert kifejezést.

Lederer ur mély értelemmel és mély érzéssel játszik; klasszikus darabokban értelmes, magyar dallamokban mély érzelmü müvész. Oly mélabusan sirva-riva hangzik a lassuja, hogy könyet csal nemcsak a müvész szemeibe, hanem a hallgatóéinkba is és oly pacsirtaszerüen csattog a frisse, hogy szivünk kitárul, tulárad tiszta örömében. A hallgató közönség nagy része magyar volt, kiknek arcza elárulta, hogy a müvész hegedüje szivükhöz szólt; de ritkán is visszhangoznak a Bösendorfer-terem falai oly lelkesült tapsoktól, mint ez estén, midőn magyar játszott a magyarnak és viszont magyar a magyarnak.

És nem csak mint hegedümüvészt, mint szerzőt is meg tanultuk ismerni és becsülni Lederer urat. Egy románcza ez irányban is a legjobb bizonyitványul szolgált fiatal honfitársunknak. Ez nem a röpülni tanuló szárnyak gyenge kisérlete, ily magaslatban és ily biztonsággal csak kifejlett erős szárnyak repülhetnek

Annak bizonyitékául pedig, hogy belőlem nem a honfitárs tuizó elragadtatása szól, áljanak itt egy bécsi zeneakadémiai tanár (elismert kapaczitás) szavai, ki a mellette ülő teremtulajdonos előtt e szavakkal fejezte ki elismerését.

— Az ön terében már sok élvezetes estét töltöttem, de a mai est élvezetei tulhaladják a legtöbbet, mert ma az élvezethez az öröm is járul, melyet ily vén ember, mint én, ily ifju tehetség feltünésekor érez,

Szinház.

„Három kalap" vigjáték és „A kék szakálu asszony" bohózat, került szinre tegnap este. — A „Három kalap" melynek komikuma a nevettető helyzetek, félreértések és három eloserélt kalap vándorlásán alapul, jól mulattatta a közönséget. Sőt, hogy ugy mondjuk, ki is fárasztotta, mire az egy felvonásos bohózatra került a sor. „A kék szakálu asszony" mind ezek daczára sikert aratott. Tartalma röviden következő. Izga Jeremias (Rónaszéky) falusi gyógyszerész, várja lakásán az uj feleséget. Környezete. Gyügés Jóska (Hegyesi) es Borcsa a gazdasszony (Oláhné), ki nem csekély megsértődéssel veszi tudomással az ur megfeleségesedését. A fiatal menyecske (K. Rostagni) csak ugyan megérkezik uuoka hugával Cecillel (Kocsis E.) Izga Jeremiás öröme szertelen. Bemátatja háznépét és házatáját. Nem csekély megilletődéssel veszi tudomásul először Borcsától, hogy ő ez asszonyt ezelőtt Fehérnének ismerte. De az a Fehér hirtelen eltünt. Jeremiásnak szeget üt a dolog a fejében, mert ő feleségét ugy ismerte meg, mint özv. Barnáét. E közben vendégek jönnek. Hátós, egy ügynök és Kalász gazda. A gyógyszerész a két vendégnek bemutja feleségét. Azok is ismerték már ezelőtt az asszonyt, s ezt besugják Izga urnak. Egyik ugy ismerte ezelőtt mint Veresnét, kinek ura gomba mártástól halt meg A másik pedig Feketénének ismerte, kinek az ura eltünt. Irga Jeremiás elkezd erre képzelődni. Azt hiszi hogy felesége egy kék szakálu asszony, ki férjeit eltette lábaló. Rettentő félelméből komikusnál, komikusabb helyzetek keletkeztek, mig mégre kiderül, hogy a menyecskének tulajdonképen csak egy férje volt eddig, de az hitelezői elől bujkálva más és más nevet vett fel. — „Ez „a kék szakálu asszony" meséje és bonyodalma. Mint angol bohózat, bir e müfaj minden hibájával és minden előnyével. Előnye az, hogy főczélja a mulattatás, látványa az, hogy erre a czélra nem válogatja meg eszközeit. Hibái daczára kitünően lehet rajta mulatni, különösen Rónaszékin és Hegyesin, kik jól kiaknázzák szerepeiket. A közönség, mely egészen megtöltötte a szinházat. jól mulatott és sok tapssal jutalmazta a szinészeket.

A ki feltarthatlanul akar kaczagni, az nézze meg ezt az egy felvonásos bohózatot mely bizonynyal másodszor is megtölti a szinház nézőterét.

*

Szinházi müsor. Vasárnap decz. 5 Szökött katona. Hetfőn decz. 6. Sárga csikó. Kedden decz. 7. **Békéssy Rózsi k. a. jutalomjátékául.** „Váljunk el" vigjáték Sardoutól- Szerdán decz. 8. Boccaccio. Csütörtökön decz. 9. Rolandné, először, Vedres Gyula jutalomjátékául s Medgyaszai Evelin k. a, a kolozsvári nemzeti szinház tagja vendégszereplése mellett. Pénteken decz. 10. ugyanaz. Szombaton decz. 11. Medgyaszai Evelinnel a Vasgyáros. Ohnettől. Vasárnap decz. 12. Dezentor először. Hetfőn decz. 13. ugyanez másodszor. Kedden decz. 14 Furcsa háboru operette Locsarekné jutalomjátékául Ajtainé Szabó Pepi urhölgy felléptével. Szerdán decz 15. Nőemanczipácció. Csütörtökön decz, 16, ? Pénteken decz. 17. Furcsa háboru. Szombaton decz. 18, Az összes magyar szinpadokat megelőzve Kneise kaczagtató bohózata a „Papagenó". Vasárnap decz. 19. Paraszt kisasszony.

*

Valentin Lajos szintársulatunk adminisztraczionális ügyeinek vezetője csütörtökön este a fővárosba utazott hogy ott több hatásos uj darabnak előadási jogát, melyre nézve a konzortium mindjárt megakulásakor megtette levezéssel a lépéseket, sürgősen személyesen megszerezze. Ilyen darabok: Széchy Mária, szinmü, melyet Dóczy Lajos a Csók szerzője irott, Király fogás, Don Czézár és Józsefa Egyiptomban operettek, és Georgett Sardoutól.

*

Békéssy Rózsi k. a. jutalomjátékára kivánjuk e helyen felhivni a szinház látogató közönség figyelmét. A kisasszony Sardounak egy régi jó vigjátékát a „Váljunk el"-t s ebben Cziprienne-nek pompás szerepét választotta. Talán elég is volna egyszerüen rámutatnunk a szinházi müsor eme pontjára, — mely a kisasszony vendégjátékát jelezi? A mi dicséretünket és ajánlásunkat feleslegessé teszi ezuttal az a meleg rokonszenv és szeretet, melyet a kisasszonynak a müvelt közönség körében müvészi érzékkel, s nem csupán értelemmel hanem az egész szivből fakadó érzelemmel bemutatott játékival olyan rohamosan sikerült a maga részére megszerezni. Cziprienne szerepében is bő alkalma lesz a kisasszonynak szép tehetségét — ugy a hogy már tőle megszoktuk és mindig nemes élvezetbe merülünk általa — kifejteni; alakitását szivből meriteni, hogy viszont a mi szivünk is megértse, átéreze azt. Erős reményünket fejezzük ki, hogy a „Váljunk el"-t, mely magáért is méltó telt házra, nagyszámu közönség nézi végig, hogy kitüntesse, annyagilag is megjutalmazza egyik legjobb kedvenczét, kit nemes ambitiója mindenek felett erkölcsi sikerért hevit. Ugy halljuk, hogy a keddi bérletszünetes előadásra már most is történt nehány előjegyzés.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr" eredeti távirata.

BUDAPEST decz. 4. A bolgár szobranje küldöttsége körutjában ma érkezik Budapestre.

BUDAPEST decz. 4. A képviselőház mai ülésén az irodalmi és müvészeti müvek kölcsönös védelme tárgyában Ausztriával kötött egyezmény vita nélkül elfogadtatott Ezután tárgyaltatott Istóczynak a tőzsdei ügyletek megadózására vonatkozójavaslata.

PARIS decz. 4. A kamara Freycinet és Sarrien miniszterek ellenzése daczára elfogadta azon módositványt, mely kimondja, hogy az alprefecti állások megszüntetendők. Erre az ülést bezárták s a miniszterek tanácskozásra gyültek össze, mely után elmentek Grévy elnökhöz s átnyujtották lemondásukat.

DEBRECZENI SZINHAZ

IV. Bérlet. 2. szám.

Holnap, vasárnap, 1886 deczember 5-ön:

Szökött katona.

Népszinmü Szigligetitől dalokkal

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**

Kwizda Ferencz János urnak
cs. k. osztr. és kir. román udvari szállitó
Korneuburgban.

Örömömre szolgál önnel tudathatni, hogy Kwizda-féle cs. k. mozsdóvizét lovaimnál felhasználom, és hogy azzal a legnagyobb sikert értem el, nátha kificzamodás, nagyobb megerőltetésnél mindenkinek legjobban ajánlhatom.

Tisztelettel
Trauttmansdorf herczeg

A raktárak lapunk mai számában foglalt „Kwizda cs. k. mozsdóvize" czimü hirdetményéből megtudhatók.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hirlapokban feldicsért gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetének Lipcsébe s kérje a „Betegbarát" czimü röpiratot. E könyvecskében nemcsak a **legjobbaknak bizonyult háziszerek** vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy **igen sok esetben egy egyszerü háziszer is elegendő arra,** hogy még a látszólag **gyógyithatlan beteség** is szerencsésen elháritassék. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát" megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecske segélyével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek **költségébe nem kerül.**

Bálozók figyelmébe!!

A farsang közeledtével ajánlja legujabb izlés és divat szerint készült

táncrendeit,

valamint egyébb

disz-munkálatokat, névnapi és diszes alkalmi ajándékok

izléses elkészitését,

diszalbumokat, könyveknek legujabb divat szerinti bekötését

Dávidházy Imre

könyvkötészete.

„Ugyanott bálokra **női tánczrend-minták** láthatók és **különféle tervek megtekinthetők.**"

FELHIVÁS.

A debreczeni „termény és áruraktár' részv. társaság

1886. November 14-én tartott alakuló közgyülése az aláirt részvényekre teendő részlet fizetéseket és annak időpontját, következőleg állapitotta meg:

1886	Deczember	15-én	30 frt.
1887	Január	15 „	30 frt.
1887	Február	15 „	30 frt.

minek folytán a t. aláiró részvényesek felhivatnak a fentebbi részleteket a kitüzött időben -- a részvényenként már befizetett 10 frt biztositékról szólló elismervények beadása mellett a

„Debreczeni ipar és kereskedelmi bank" pénztáránál

befizetni, hol a befizetésekről szabályszerü elismervények fognak kiszolgáltatni.

Debreczen 1886 Deczember 2-án.

Az igazgatóság.

A részletek befizetésének elmulasztásának esetében a társaság az alapszabályok 9-ik §-a értelmében jogositva van az illető részvényt, érvényteleniteni és az eddigi befizetéseket a tartaléktőke javára forditani, — vagy pedig a hátralékos részleteket a késedelmi kamatokkal együtt törvényes uton behajtani.

Verseny minden verseny csarnoknak

Az 27 kr. bólt tőszomszédságában.

Nagy fővárosi

kész férfi és gyermek ruha raktár

jó gyapju szövetekből.

Jó elkészitès, elegáns szabàs,

olcsó árak.

Egy gyapju szövet öltöny pantalon vagy csizma nadrág	7 frtól 25-ig
Egy hosszu téli kabát	8 „ 30 „
Egy rövid téli kabát	4. frt 75 kr 12-ig
Egy bárány bör béléses kabát	8 frtól 14-ig
Egy macska béléses Loden kabát	14 frt. — —
Egy loden utazó köpöny	11 frtól 25-ig
Egy papi köpeny vagy hosszu télirok	12 „ 25 ig
Ezy téli menhsikoff	15 „ 18-ig
Egy csizmába járó nadrág	3 frt 25 kr. 7 ig
Egy gyermek köpöny egészen kibélelve	4 frtól 9 ig
Egy fekete erdélyi utazó bunda jó kelme	30 „ 70 „

Fiu és gyermek öltönyök nagy választékban.

Figyelmeztetés

Minden 25 frt kész-pénz bevásárlás után, egy elegáns szép és jó kalapot ráadásul adok,

a Nagyérdemü közönség becses pártfogását kéri alázatos Tisztelettel

A. M. K. főpostával szemben.

Katz Herman

Csanak ház.

Tessék rola meggyőződni.

---

15 kiállitáson legmagasabb dijakkal egyedül kitüntetve, utóljára az 1883. londoni kiállitáson két nagy arany éremmel az olaj minőségek kitünő készitési módjáért.

Möller **Péter**

tiszta orvosi csuka-máj-olaja

Ezen olaj, Möller tulajdon gyáraiban friss, egészséges csukák májaiból a legovatósabban készittetnek, ugy ize mint szaga kellemes, az elsőrendü orvosi tekintélyek által emészthetősége miatt, különösen gyermekeknél legmelegebben ajánlatik.

Ára 1 frt, 6 üveg vételnél ingyen postaszállitás. Viszonteladók engedményben részesülnek.

Kapható az állam minden gyógyszertárban és gyógyszerek kereskedéseiben. Nagyban Osztrák-Magyarország részére a vezér-raktárban: ROBERT GEHE, Wien, III Heumarkt No. 7. Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszertárában és Csanak József kereskedésében.

Huzás már karácsonkor!

Kincsem Sorsjegy á **1 ft** | **11 sorsjegy csak 10 ft**

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váczi-utcza 6. sz.

Van szerencsém a nagy érdemü közönségnek becses tudomására hozni, miszerint a

gácsi posztógyártól

POKRÓCZ

gyártmánya eladásával megbizattam.

Az árak ugyanazok, minők az „Egyetértésben" minden vasárnap és szerdán megjelenő, gyári hirdetésben foglaltatnak.

Midőn tehát a. t. gazda urak figyelmét e kitünő gyártmányra kiterjeszteni bátorkodom, — kérem becses megrendelésüket hozzám juttatni.

Tisztelettel

Máyer Ferencz,

bőr, pokrócz kereskedő,

a „Bika" szálloda alatt.

KWIZDA

cs. kir. szab.

mosdó vize

lovak számára.

(Restitutionsfluid)

Ő felsége az angol királyné, a poroszi király, németország császára, ugymint sok magas személyiség istallóiban kiváló eredménnyel használtatik, a londoni, párisi, bécsi üncheni és hamburgi érmekkel kitüntetve.

Sok évi tapasztalat után erősitőnek és negyobb terhek után és előtt, ugymint segélyszernek külső sérelmek, köszvény, rhematismus, ficzamodások, bénaságnál stb. bizonyult. — 1 üveg 1 frt. 40 kr.

Valódi:

DEBRECZENBEN nagyban Geréby Fülöp né', kicsinyben Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszertárában és Rickl J. Zalmosnál; Nagyváradon Janky Antal, Kiss Sámuel és Wurst Ferencznél; Miskolczon Dr. Csorba István, Dr. Csáthy Gyula, Ujházy Kálmán és Mahr Károlynál, Nyiregyházán: Szopkó Adolfnál Korányi Em. gyógysz. Lederer Ign. gyógysz és Szolnokon: Finy Bella gyógysz. és Kecskéssy Todor gyógyszertáraiban.

Főszé küldési raktár: Korneuburgi kerületi gyógyszertár.

Azonkivül a koronaországok majd minden városa és mezővárosaiban van raktárhely mi koronként a vidéki lapokban köztudomásra hozatik.

Családok akadályozása miatt kéretik a n. é. közőnség arra ügyelni, hogy minden üveg névaláirásomat veres mezőben tartalmazza.

Kwizda János Ferencz

cs. k. udvari szállitó

KORNEUBURGBAN.

Az oly kellemetlen s ártalmas fogköveknek a fogakról való eltávolitása czéljából használjuk a

Dr. POPP *csász. kir. fogorvos*

növényi fogporát

mely az **Anatherin-szájvíz** használata mellett ép egészségesen tartja a fogakat s azokat vakitó fehérekké teszi.

A már 40 év óta kipróbált

Anatherin szájvíz

Dr. POPP J. G. cs. kir. udvari fogorvostól, Bécsben, megszünteti a fogfájást, meggyógyitja a beteg foghust, a fogakat ápolja s tisztitja, elháritja a száj kellemetlen büzét, megkönnyiti a kis tyermekek fogzását, óvszerül szolgál a roncsoló toroklob ellen, nélkülözhetlen az ásványvizek használatánál. Palaczkja 50 kr, 1 frt és 1 frt 40 krjával.

A hatásért a használati utasitás pontos figyelemben tartása mellett, kezesség vállaltatik.

Dr. POPP csász kir. udvari fogorvos

ANATHERIN FOGPÁSTA, valamenynyi fog tisztitószer legfinomabb s legtökéletesebbik. Ára 1 frt 22 kr.

ILLATOS FOHPÁSTA, a legolcsóbb s a legjobb fogtisztitó-szer. Ára 35 kr.

FOG-ÓLOM, az odvas fogak sajátkezüleg való kitöltésére. Egy dobozzal 1 frt.

Dr. POP-féle növény-szappan, a sömör, küteg, szeplő, pörsenés, bőratka, a fej és szakálkorpa és kosz ellen, bőrbetegségek s egyáltalán mindennemü bőrtisztátlanság ellen. Ára 30 kr

A t. cz. közönség kéretik, határozottan POPP csász. kir. udvari fogorvos-féle készitményt kérni s csakis az olyant fogadni el, mely az én védjegyemmel van ellátva. Bécsben, Budapesten és Insbruckban legutóbb is több utánzó igen érzékeny pénzbirságra lett a törvény által elitélve.

Kapható:

Debreczenben: Dr. Rothschnek V. E., Gölül N, Murakzy K., Mihalovics I., Tamássy, Szilágyi, O M., Vecsey V. Orvényi O. gyógyszertáraikban. Csanak J., Szepessy és Kerekes, Kraicz Gy. kereskedéseiben; Hadház: Farkas E. gyógyszer. H.-Bö-szörmény: Ray L. gyógy. és Nagy K. gyógyszer.; Szoboszló: Trocsányi G. gyógyszer., Diószeg: Kovács gy., Szathmár dr. Lengyel M. gy., Bossin S., Literáty E. gy. N.-Kálló: Ur, sányi K. gy. Tisza-Lök: Rab J. gy., Munkács; Tratler gy., Gottier L, gy., Szinyér-Váralja; Gerber É. gy., Nánás: Kovács L, gy., Karczag; Báthory gy., és Tóth K. gy., Derecske: Beliczany gy., B.-Ujfalu: Tamássy Géza gy. Nagyvárad: Nyiri G. Ember I. gy., Janky Antal, Huzella A. uraknál. N.-Károly: Jelinek, Füleky O. Koricsánsky gy. Nyiregyháza: Szopka A. Lederer O.gy. N.-Bánya: Hanzulovits és Szendy A. gy, Somlyó: Józsa G, gyógy., Visy S. gyógy. Tokaj: Rainer D. gy., és Seidler S. gy. Madaras: Jung K. gy., Csáth: Székely A., Keler A. gy., S.-A.-Ujhely: S, Zlinsky gy., Pintér F. gy., B.-Ujváros: Tauffer K. gy., Nádudvar: Tanács S. gy., Tisza-Polgár: Manksinsky A. gy., Vámos-Péres: Velsky L. gy., H. Sámson: Sternthal gy.; Sáros-Patak: Dr. Rick G. gy,, Székelyhid: Penkert M. gy., Margitta: Horváth S. gy., -Mi-Erhályfalva: Mátray St, gy., Nagy-Léta: Weber S. gyszerésznél.

---

500 aranyat fizetek annak

ki **dr. GREENSILL salicylsav szájvize** használata után — egy üveggel 40 kr, — még valaha fogfájást kap vagy lehellete büdös leend. **Dr. Greensilt fogszépitője**, mely a szájvíz után használandó, a fogakat fényes fehérré teszi. A szer ártalmatlansága biztositatik. Ára 40 kr. — kapható gyógyszertárakban illatszerkereskedésekben, s előkelő fodrászoknál, **Dr. Greensil Robert** tanar, Párisban. Főraktár Budapesten **Dankovszky Istvánnál** V ker. Józseftér 2 sz. **Török Józsefnél** VI. ker. király-utca 12. sz

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschek V. Emil, Gölül Nándor és Mihálovics István gyógyszerész uraknál.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget hogy

NŐI DIVAT KÉZMÜ és RÖVIDÁRU ÜZLETEMET

BIDERMAN házból Tisza (DEGENFELD) házba tettem át,

s azt a mai kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be, midőn szerencsém van ezt a n. é. közöuség szives tudomására hozni, szabad legyen egyszeresmint

Ruha kelméimre

különösen becses figyelmébe et felhivni annál is inkább mivel ezeket kihagyni határoztam s igy rendkivüli olcsó árban szerezheti be a n. é. közönség

ÖSZI és TÉLI

szükségletét raktáromban.

Magamat kegyes pártfogásokba ajánlva vagyok kész szolgájok

Kiss Lajos.

Pauly Antal

(Alapittatott 1816.)

csász. kir. szabadalmazott

ágynemüek gyára.

Bécs, VIII., Lerchenfelderstrasse 36.

ajánlja dusan felszerelt raktárát mindenféle ágynemüekből és pedig: **vaságyak, ágybetétek, matráczok**, levarrott ágytakarók, ágynemüek stb. ugymint nagy raktárát **tollakban, pelyhek**, olcsóbb **tollak** és tisztitott lószőr.

Arjegyzékek rajzokkal ingyen és bérmentve.

Debreczen, 1886. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr" könyvnyomdájában Széchényi-utcza, SIMON-ház.